

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon
		S. Neeskens AD/STG
		Doorkiesnummer +31 235145282 neeskenss@noord-holland.nl
Tbv Statenvergadering d.d	13-09-2021	
Commissie NLG		
Datum commissievergadering	30-08-2021	
		7 september 2021 1 11
Onderwerp: Voordracht Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer Bron van bescherming		

Advies commissie NLG:

De Voordracht Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer Bron van Bescherming als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS van 13 september 2021

Uittreksel van het concept-verslag NLG 30-08-2021:

8.b. Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer Bron van Bescherming

De **voorzitter** heropent de vergadering en heet de heer Maarten Franken en mevrouw Ans Hoenderdoes van de Randstedelijke Rekenkamer van harte welkom bij de behandeling van dit agendapunt. Zij zijn in principe als toehoorder aanwezig via MS Teams. De eventuele vragen van de commissieleden zullen beantwoord worden door gedeputeerde Loggen.

In het rapport is een veertiental aanbevelingen gedaan aan GS. Deze zijn vooralsnog als beslispunten overgenomen in de voordracht. Bij een drietal aanbevelingen hebben GS echter aangegeven deze niet te kunnen overnemen. Graag verneemt de voorzitter van de Staten of de drie navolgende aanbevelingen in het ontwerpbesluit opgenomen dienen te worden:

- Aanbeveling 2: "*Zorg dat de door de gemeenten aangegeven begrenzingen en (verwijzingen naar) regels voor beschermingsgebieden aansluiten op die van de provincie. Overweeg ook om bij een eventueel verder uitstel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hiervoor een instructieregel op te nemen in de Omgevingsverordening. Deel de overweging met PS.de instructie aan gemeenten*";
- Aanbeveling 5: "*Overweeg om de ontheffingsmogelijkheden voor de grondwaterbeschermingsgebieden verder te specificeren. Deel de overweging met PS.*"

- Aanbeveling 14: "*Omschrijf in de beleidsdocumenten wat verstaan wordt onder een 'redelijke' en 'goede' drinkwaterprijs. Of overweeg om de drinkwaterprijs niet op te nemen als doelstelling.*"

De voorzitter geeft het woord aan de Statenleden voor hun inbreng in eerste termijn.

Eerste termijn

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) merkt op dat als je in oostelijke of zuidelijke richting een grens overgaat en op een willekeurige plek de kraan openzet, je je vrijwel meteen realiseert hoe bevoorrecht men in Nederland is met de kwaliteit van het drinkwater: toegankelijk, van goede kwaliteit en een goede smaak. Het lijkt een vanzelfsprekendheid, maar dat is het niet. Men moet het koesteren en bewaken. Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer toont dit duidelijk aan.

De D66-fractie heeft veel waardering voor het rapport, hoewel de inhoud op sommige punten zorgelijk is. Mevrouw Gonggrijp complimenteert de Rekenkamer voor de zorgvuldige analyse en voor de heldere en leesbare aanbevelingen. Haar eerste vraag heeft betrekking op de constatering dat de bescherming van drinkwaterbronnen niet al te aanwezig lijkt te zijn bij het maken van nieuwe plannen (pagina 13). Is het college het met mevrouw Gonggrijp eens dat dit gezien het maatschappelijk belang van de drinkwatervoorzieningen eigenlijk wel zou moeten? Als het college deze mening niet deelt, hoort zij hiertoe graag een motivatie.

Noord-Holland is een van de vier onderzochte provincies die geen boringsvrije zones kent. Gezien de negatieve effecten die boringen kunnen hebben, hoort mevrouw Gonggrijp graag welke overwegingen hieraan ten grondslag liggen.

Op pagina 15 staat: "*Volgens de OD NZKG is de vraag vanuit de provincie om goed toezicht te houden en te handhaven in de grondwaterbeschermingsgebieden omvangrijker dan de ingebrachte capaciteit die daar tegenover staat.*" Deelt het college deze constatering? De capaciteit van de OD's is een steeds terugkerend vraagstuk. D66 is zich ervan bewust dat de provincie acties onderneemt om te zorgen dat de OD's voldoende toegerust zijn. Wat gaat de provincie concreet doen om de zorgen die de OD's desondanks uitspreken, op te heffen?

De Rekenkamer heeft een reeks heldere aanbevelingen opgesteld. Het college heeft hierop gereageerd. Sommige aanbevelingen zijn door het college omarmd en andere in mindere mate. Wat D66 betreft zouden eigenlijk alle aanbevelingen goed opgevolgd moeten worden. Bij een tweetal aanbevelingen heeft mevrouw Gonggrijp het idee dat ze niet helemaal zijn overgenomen, waaronder aanbeveling 1: "*Vergroot de bekendheid van de provinciale regelgeving voor beschermingsgebieden door de regels actief onder de aandacht te brengen bij gemeenten, bedrijven en bewoners. Ga na welke lessen er geleerd kunnen worden van andere provincies en trek zo mogelijk samen op met drinkwaterbedrijven en/of andere provincies.*" De reactie van GS roept bij mevrouw Gonggrijp het gevoel op dat er wat dubbelzinnig mee wordt omgegaan. Graag verneemt zij hierop een toelichting van de gedeputeerde.

Aanbeveling 9. gaat over de actualisatie van alle gebiedsdossiers en uitvoeringsprogramma's. Ook deze zou volgens D66 integraal opgevolgd moeten worden.

De heer **Roosendaal** (VVD) sluit zich aan bij de opmerking van D66 dat het een goed, helder en leesbaar

rapport is met duidelijke aanbevelingen. Hij begrijpt waarom aanbeveling 14 niet wordt overgenomen, daar het niet per se de taak van de provincie betreft. Wat betreft het niet overnemen van aanbeveling 2 en aanbeveling 5 zou de VVD graag wat meer toelichting ontvangen.

Mevrouw **Hoogendoorn** (CU) meent dat het een mooi rapport is. Haar fractie is verheugd dat er gedegen onderzoek is gedaan. Uit het rapport blijkt dat er bij de gemeenten onbekendheid is over de bescherming van de intrekgebieden van het water teneinde vervuiling van het drinkwater te voorkomen. Volgens het rapport doet de provincie haar best om dit onder de aandacht te houden. Het is ook van belang dat dit in de Omgevingsvisies van de gemeenten onder de aandacht blijft. De provincie spant zich hiervoor in, maar het moet wel onder de aandacht blijven. Uit het rapport blijkt dat het in de toekomst een uitdaging gaat worden om iedereen van voldoende drinkwater te voorzien. Dit vraagstuk gaat iedereen aan en zet aan tot nadenken over de vanzelfsprekendheid waarmee de kraan wordt opengedraaid. Wat zou het mooi zijn als door innovatieve oplossingen drinkwater bespaard kan worden. Waarom zou het toilet niet door kunnen spoelen met het afvalwater van de wasmachine? Zo kan een enkel persoon al 35 liter water per dag besparen. Gelet op de toekomstige Woningbouwopgave wil mevrouw Hoogendoorn aan de gedeputeerde vragen of de provincie hier een actieve en stimulerende rol wil pakken. Een beloning of subsidie voor dat bouwbedrijf dat zijn nieuw te bouwen woningen uitrust met drinkwaterbesparende oplossingen. En kan de provincie een impuls geven aan de techniek die ervoor zorgt dat ook bestaande woningen drinkwater kunnen besparen?

Mevrouw **De Groot** (SP) heeft de ervaring dat het altijd heel erg verstandig is om alle aanbevelingen van de Rekenkamer op te volgen. Deze heeft er veel werk aan besteed en veel onderzoek verricht.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) bedankt de Randstedelijke Rekenkamer voor zijn inzet en de rapportage. Het CDA heeft met interesse de aanbevelingen en de reactie van GS gelezen. De fractie wil stilstaan bij aanbeveling 1, waarin geconcludeerd wordt dat de kwaliteit van het gewonnen water onder druk staat. Dat is geen goed nieuws. De reactie van GS lijkt echter niet geheel aan te sluiten op deze belangrijke conclusie en heeft enkel betrekking op 't Gooi. Het CDA ontvangt derhalve graag nog een mondelinge toelichting van de gedeputeerde op de eerste conclusie van het eindrapport.

In aanbeveling 7 wordt aangegeven dat de samenwerking met de drinkwaterbedrijven verder kan worden geïntensiveerd. De reactie van GS luidt dat ze in overleg met de drinkwaterbedrijven zullen bepalen wat nodig is en in welke vorm. Het lijkt het CDA van wezenlijk belang om daadwerkelijk in samenspraak de contacten zo snel mogelijk te intensiveren. Wordt de uitkomst hiervan ook nog teruggekoppeld aan PS?

GS geven aan dat aanbevelingen 2, 5 en 14 niet kunnen worden overgenomen. Mevrouw Koning-Hoeve heeft deze snel nog even bekeken. Het lijkt er haars inziens op dat de geest van de aanbevelingen wel wordt overgenomen omdat een en ander reeds gebeurt. In dat geval zouden GS deze aanbevelingen ook in andere bewoordingen kunnen overnemen. Is dat een optie?

De heer **Cardol** (GL) merkt op dat het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer best kritisch is over de bescherming van de waterbronnen. Dat is terecht, aangezien het hebben van gezond drinkwater een groot goed is. Het valt op dat het college enigszins defensief reageert op de bevindingen. Niettemin worden de aanbevelingen wel heel serieus genomen.

Het is overigens mooi dat de Rekenkamer bij veel aanbevelingen het college expliciet oproept om de uitvoering te delen met PS. Ook dat nemen GS over, hetgeen GroenLinks zeer op prijs stelt. De fractie kan

zich vinden in de voordracht en vindt verdere aanscherping niet nodig.

Statenlid **Kostic** (PvdD) bedankt de Rekenkamer voor zijn fantastische werk. Voorts bedankt zij mevrouw Gonggrijp (D66) voor haar betoog. De Partij voor de Dieren kan zich hier volledig bij aansluiten. Statenlid Kostic benadrukt nogmaals dat de fractie zich zorgen maakt en dat het rapport haar vermoedens bevestigt. De Partij voor de Dieren heeft al tijden het idee dat er niet echt goed bovenop wordt gezeten.

Afgelopen PS-vergadering heeft gedeputeerde toegezegd dat hij de OD voor onderhavige commissievergadering zou vragen om te kijken welke financiële consequenties het zou hebben om te functioneren op het niveau waarover de Rekenkamer spreekt. In het rapport wordt aangegeven dat er geen middelen zijn voor de hoge kwaliteit die de provincie voorstaat. Statenlid Kostic heeft nog geen terugkoppeling gezien. Wellicht heeft zij iets over het hoofd gezien. Anders zou zij het zeer waarderen als een en ander alsnog voor de PS-vergadering van 13 september a.s. wordt toegezonden.

De reactie van GS is enigszins vreemd. Er wordt min of meer aangegeven dat de provincie al best veel doet. Overall gezien worden de meeste punten overgenomen. Statenlid Kostic vraagt zich echter af op welke wijze dit gebeurt: letterlijk, zoals de Rekenkamer het voorstelt óf inclusief alle mitsen, maren en afzwakkingen uit de reactie van GS? Naar aanleiding van de reactie van GS heeft de Rekenkamer weer gereageerd. Statenlid Kostic zou graag zien dat GS hier op hun beurt ook weer op reageren.

De Partij voor de Dieren acht het heel belangrijk dat de actualisatie van gebiedsdossiers en uitvoeringsdossiers van tijdelijke aard is. Kan aan PS worden gecommuniceerd wanneer deze is afgerond? Gelet op het zesjarige traject zou deze eigenlijk al gereed moeten zijn.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) sluit zich aan bij de laatste woorden van mevrouw Koning-Hoeve (CDA), die zich ook afvraagt hoe de afwijzing van GS moet worden gelezen. Er wordt weliswaar een soort verantwoording bij de niet overgenomen aanbevelingen gelegd, maar ook mevrouw Jellema kan die niet geheel duiden.

Mevrouw **Hoogendoorn** (CU) vult aan dat haar fractie graag ziet dat alle aanbevelingen van de Rekenkamer worden overgenomen. Als er een reden is waarom GS hier niet toe overgaan, verneemt zij graag meer uitleg.

De heer **Mangal** (DENK) spreekt als gevolg van een coronabesmetting in via MS Teams. Hij bedankt de Rekenkamer voor het heldere rapport. Hoe denkt de provincie de bekendheid van de provinciale regelgeving voor beschermingsgebieden actief te kunnen vergroten? DENK constateert dat de provincie bij de informatieverstrekking toch een relatief passieve rol inneemt. Zij zet het op de website en meent daarmee te hebben voldaan aan haar informatieplicht. Hoe kijkt de gedeputeerde hier zelf tegenaan?

Daarnaast wordt gesproken over een toekomstige schaarste van drinkwater. De heer Mangal zou graag een kruisbestuiving zien met de Datacenterstrategie, aangezien datacenters grootverbruikers en vervuilers van drinkwater zijn.

De **voorzitter** bedankt de heer Mangal (DENK) voor diens inbreng en wenst hem namens de commissie van harte beterschap. Zij geeft het woord aan gedeputeerde Loggen voor diens beantwoording.

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

Gedeputeerde Loggen heeft in zijn loopbaan als bestuurder een behoorlijke hoeveelheid Rekenkamerrapporten mogen behandelen. Hij heeft bijna altijd de aanbevelingen van de Rekenkamer ruimhartig genomen, aangezien hij deze beschouwt als een versterking van het beleid. Een en ander geldt ook voor onderhavig rapport. De Rekenkamer heeft in dezen wederom het accent weten te leggen op een aantal verbeterpunten. Het is dan best spannend om als gedeputeerde drie aanbevelingen niet over te nemen. Dit moet uiteraard ook onderbouwd kunnen worden. GS menen dit te hebben gedaan.

Aanbeveling 2 voelt in de huidige fase als een auto met twee sturen. Deze heeft namelijk betrekking op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), dat eerst nog vastgesteld dient te worden. GS hebben aangegeven dat de aanbeveling thans niet in deze vorm kan worden overgenomen. Zij begrijpen echter wat de Rekenkamer bedoelt. Op het moment dat het DSO in werking is getreden, zullen GS bekijken hoe een en ander op een eenduidige manier kan worden opgepakt.

Wat betreft aanbeveling 5 heeft de provincie ervoor gekozen het begrip "groot openbaar belang" niet te definiëren. Zij doet dit wel in haar omgevingsverordening, maar vond dat in de drinkwaterverordening niet op z'n plaats. Het betreft altijd maatwerk, waardoor het risico aanwezig is dat in dezen de begrippen "generiek" en "specifiek" door elkaar heen zouden gaan lopen.

Wat betreft aanbeveling 14 is het lastig om de begrippen "redelijke drinkwaterprijs" en "goede drinkwaterprijs" eenduidig weer te geven. Er zijn te veel externe factoren die de integrale kostprijs beïnvloeden. De wet schrijft vrij vertaald voor dat de provincie drinkwater moet leveren tegen de laagste maatschappelijk aanvaardbare kosten. Dit zorgt ervoor dat er in Nederland een heel lage prijs voor drinkwater wordt betaald.

Het idee dat de ChristenUnie oppert, speelt ook al jaren door het hoofd van gedeputeerde. Een en ander wordt aangeduid met de term "grijs water", oftewel water dat uit woningen wordt afgevoerd. In Nederland worden de toiletten nog altijd doorgespoeld met drinkwater en worden heel veel branden geblust met drinkwater. Het voelt als verspilling, hetgeen in zekere zin ook het geval is. De kosten om het huidige drinkwatersysteem te veranderen zijn thans echter veel hoger dan de baten.

Mevrouw **Hoogendoorn** (CU) concludeert dat dit komt doordat drinkwater in Nederland eigenlijk te goedkoop is. Zij meent dat het derhalve goed zou zijn om te kijken naar een prijsprikkel.

Gedeputeerde **Loggen** begrijpt die gedachte. Provincie Noord-Holland is als een van de weinige provincies 100% aandeelhouder van een drinkwaterbedrijf. Toch is het wettelijk gezien niet toegestaan om er een koptarief op te zetten. De provincie is gehouden aan de laagst mogelijke prijs. Er zitten tal van beperkingen op. Op de prijsopbouw vindt ook toezicht plaats. De provincie kan daar dus niet vrij in variëren. Drinkwater is een eerste levensbehoefte. Het is 700 keer duurzamer dan menig fles in de supermarkt en komt gewoon uit de kraan tegen een heel redelijke prijs. De beïnvloedingsmogelijkheden om een prijsprikkel te geven, ontbreekt.

Mevrouw **Hoogendoorn** (CU) meent dat er dan wellicht een lobby in Den Haag moet plaatsvinden om die wet aan te passen. Het is haars inziens namelijk van de zotte dat het innovatie in de weg staat. Eenieder loopt rond met de gedachte dat het zonde is om schoon drinkwater gewoon weg te spoelen, maar er wordt niets tegen ondernomen. In het Rekenkamerrapport staat dat er een drinkwatertekort dreigt. Wellicht is het toch tijd om structureel iets te veranderen.

De **voorzitter** verzoekt alle aanwezigen om via haar te spreken en de microfoons uit te schakelen op het moment dat zij niet aan het woord zijn.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) heeft nog een kleine interruptie. Als ex-kinderverpleegkundige weet zij dat er heel veel babyvoeding met drinkwater wordt aangemaakt. Zij wil er derhalve voor waken dat water overhaast duurder wordt gemaakt om besparingen te realiseren.

De **voorzitter** wijst erop dat gedeputeerde Loggen nog bezig is met zijn beantwoording in eerste termijn. Zij nodigt de Statenleden derhalve uit om voorgaande discussie in tweede termijn te voeren.

Gedeputeerde **Loggen** meent dat mevrouw Jellema (PvdA) een karikatuur maakt van de discussie die de ChristenUnie probeert te voeren. Deze behelst met name de vraag of en hoe de systemen van elkaar kunnen worden afgekoppeld om ervoor te zorgen dat het toilet niet langer met schoon drinkwater hoeft te worden doorgespoeld. Vanuit die essentie werd voorgaande discussie gevoerd. Het is niet aan de gedeputeerde om het voor de ChristenUnie op te nemen, maar hij deelt de gedachte om innovatie op dit vlak aan te jagen en dus niet zozeer om het drinkwater duurder te maken.

Gedeputeerde Loggen komt op het voorstel van DENK om een discussie te voeren in relatie met de Datacenterstrategie. Gedeputeerde acht dit niet heel zinvol, aangezien al eerder aan PS is medegedeeld dat 0,6% van de totale drinkwaterlevering als koelwater naar de huidige datacenters gaat. Voorts wordt van de toekomstige datacenters verwacht dat zij de BBT's zullen hanteren. Dit betekent dat zij op een heel innovatieve manier met water moeten omgaan en bij voorkeur systemen moeten hanteren waarbij veel minder koelwater benodigd is, dat bovendien afkomstig is uit een soort zelfvoorzienende waterberging.

Gedeputeerde Loggen deelt de zorgen over de beschikbaarheid van drinkwater op de lange termijn. De provincie is verantwoordelijk voor het grondwater, waaruit in 't Gooi drinkwater wordt gewonnen. Hierop staat een beheerprogramma dat ontoereikend is om te zorgen dat het voor de komende jaren geborgd blijft. 80% tot 90% van de provincie betreft haar drinkwater uit het IJsselmeer. Hier speelt verzilting een rol. Rijkswaterstaat heeft hierin een heel belangrijke taak (spuiregimes). Daarnaast denkt PWN thans volop na over een manier om een nog betere voorziening voor de toekomst te realiseren, waarmee de goede kwaliteit van het drinkwater nog langer geborgd kan worden. Wellicht kan hierover op enig moment een technische briefing worden georganiseerd. In dit kader oppert gedeputeerde voorts het idee om een werkbezoek te brengen aan de Drinkwaterfabriek in Andijk. PWN zou de Staten alsdan zelf kunnen vertellen over hun toekomstplannen.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vraagt of er in andere provinciale dossiers voldoende wordt gedaan om de verzilting tegen te gaan? Er wordt hier en daar namelijk ook weleens bepleit om zoet en zout water juist meer te vermengen. Voor de drinkwatervoorziening zou dit echter heel ongunstig zijn.

Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat daar waar het de regulering van de drinkwatervoorziening betreft altijd overleg wordt gevoerd met de provincie. Voor de kwaliteit van het oppervlaktewater is het Waterschap echter de primair verantwoordelijke. Deze instantie bekijkt heel goed wat er wel en niet kan, maar in sommige delen van de provincie Noord-Holland wordt het heel lastig om toekomstgericht te blijven werken. In sommige gebieden is de grondwaterdruk dusdanig hoog dat het zilte water omhoog geduwd wordt. In bijvoorbeeld de Haarlemmermeer ontstaan als gevolg hiervan plekken waar niets meer groeit. Met het

huidige watersysteem is deze ontwikkeling nauwelijks nog terug te dringen. Dat is derhalve een uitdaging voor de toekomst. De provincie spreekt hierover met de waterschappen, ook in het kader van het thema bodemdaling. Het moet wel in een groter geheel worden gezien. Er wordt over meerdere dossiers gesproken, met respectievelijk alle stakeholders en belangenorganisaties.

Voorts werd een belangrijke vraag gesteld over de capaciteit. Toen de provincie haar taken met betrekking tot water aan de OD's overdroegen, heeft zij een onderzoek laten uitvoeren naar de capaciteit. Deze bleek op dat moment inderdaad onvoldoende. Er is toen bijgeplust om de capaciteit op niveau te brengen. Als de situatie om wat voor reden dan ook verandert en de OD meent dat er (wederom) sprake is van een capaciteitstekort, dienen hiertoe via de koninklijke weg op directieniveau signalen te worden afgegeven. Thans is dit niet aan de orde gebleken, evenmin bij navraag. GS blijven hierover echter met de OD in gesprek. Als er een valide vraag onder ligt, zullen GS naar PS komen met het voorstel om een aanpassing in de begroting door te voeren. Dat is de koninklijke weg om hetgeen de provincie met haar financiële middelen doet helder, transparant en navolgbaar te maken.

De boringsvrije zone betreft een onderdeel van het grondwaterbeschermingsgebied. Jaarlijks overlegt de provincie met de OD over de eventuele maatregelen.

GS blijven van mening dat zij graag alle aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport zouden willen overnemen, maar dat zij thans om hun moverende redenen een uitzondering moeten maken voor de aanbevelingen 2, 5 en 14. Zodra het mogelijk is, zouden GS de drie aanbevelingen alsnog willen overnemen, maar in deze fase zijn zij nog niet in staat om dit op een ordentelijke manier te doen.

Statenlid **Kostic** (PvdD) heeft nog een interruptie. Afgelopen PS-vergadering heeft gedeputeerde duidelijk toegezegd dat hij namens PS aan de OD zou vragen om te kijken naar de financiële situatie als gevolg van het Rekenkamerrapport. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat PS tot sint-juttemis moeten wachten tot het moment waarop de directie van de OD op het idee komt om hen te informeren over wat zij al dan niet wil. De Randstedelijke Rekenkamer heeft vastgesteld, blijkbaar niet via de directie maar via andere medewerkers binnen de OD, dat er sprake is van een capaciteitstekort. PS willen daar graag een reflectie op vanuit de OD zelf. In de PS-vergadering is heel duidelijk afgesproken dat deze voorafgaand aan onderhavige commissievergadering zou worden ontvangen.

Gedeputeerde **Loggen** merkt op dat de OD geen analyse heeft gegeven van het probleem zoals door de Rekenkamer is geschetst. Een en ander zal eerst verder onderzocht moet worden alvorens er iets kan worden gezegd over de noodzakelijke inzet. De interpretatie van het college is dat er thans geen signalen zijn dat er iets mankeert. Statenlid **Kostic** (PvdD) vraagt het college om dit formaliseren. Gedeputeerde **Loggen** zal hiertoe contact opnemen met collega **Olthof**.

Statenlid **Kostic** (PvdD) wil dan wel graag vóór de PS-vergadering van 13 september een reactie van de OD op de financiële middelen. Anders wordt het heel lastig om onderhavig stuk heel lastig vast te stellen.

Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat de OD zijn eigen dynamiek heeft. Het collega kan het verzoek van Statenlid **Kostic** (PvdD) hooguit aan de OD voorleggen. Gedeputeerde **Loggen** neemt contact op met collega **Olthof** omtrent de juiste formulering en om te bekijken of het mogelijk is om een ander voor de PS-

vergadering kenbaar te maken.

De **voorzitter** noteert dat gedeputeerde een en ander heel snel in gang zal zetten.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) heeft het gevoel dat haar vragen niet volledig beantwoord zijn, ondanks het feit dat gedeputeerde een uitgebreide toelichting heeft gegeven. Haar eerste vraag heeft betrekking op een passage op pagina 13, waarin staat dat bij het maken van nieuwe plannen er geen regels zijn opgesteld voor de bescherming van drinkwaterbronnen. Mevrouw Gonggrijp hoort graag of deze passage nog wordt aangepast, al dan niet in de update van de Omgevingsvisie.

De tweede vraag van mevrouw Gonggrijp heeft betrekking op de constatering dat de provincie Noord-Holland als enige geen "boringsvrije zones" heeft op plekken waar ook drinkwaterwinning plaatsvindt. D66 verneemt hierop graag nog een reactie van gedeputeerde.

De **voorzitter** constateert dat er niet nog meer onbeantwoorde vragen zijn en geeft het woord aan gedeputeerde Loggen.

Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat de provincie Noord-Holland buitengewoon zorgvuldig is met boringen. Alle aanvragen lopen altijd via GS. Boringen brengen de nodige risico's met zich mee en GS willen de garantie hebben dat deze nooit interveniëren met de kwaliteit van het drinkwater. Op het moment dat die garantie wordt verkregen, zien GS geen aanleiding om de boringen niet toe te staan.

De tweede vraag van mevrouw Gonggrijp (D66) is gedeputeerde even ontschoten.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) herhaalt dat op pagina 13 van het Rekenkamerrapport staat dat bij het maken van nieuwe plannen is geconstateerd er eigenlijk geen extra eisen worden gesteld aan de effecten van de plannen op de drinkwatervoorzieningen.

Gedeputeerde **Loggen** geeft aan dat hij het antwoord hierop thans niet paraat heeft en dat hij een en ander nader zal moeten bekijken. Hij komt hier bij mevrouw Gonggrijp op terug.

De heer **Mangal** (DENK) vraagt hoe de provincie denkt de bekendheid van de provinciale regelgeving voor beschermingsgebieden actief te kunnen vergroten. DENK constateert dat de provincie bij de informatieverstrekking een relatief passieve rol inneemt. Zij zet het op de website en meent daarmee te hebben voldaan aan haar informatieplicht. Hoe kijkt de gedeputeerde hier zelf tegenaan?

Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat dit op de geëigende manier gebeurt, via de borden en nieuwe wetgeving.

De **voorzitter** constateert dat de eerste termijn is afgerond en dat er behoefte bestaat aan een tweede termijn. Zij verzoekt de Statenleden hierin ook in te gaan op het voorstel van GS om in de voordracht alle aanbevelingen over te nemen, minus aanbevelingen 2, 5 en 14.

Tweede termijn

De heer **Cardol** (GL) benadrukt nogmaals dat de huidige voordracht wat GroenLinks betreft in orde is. Zijn

fractie gaat er derhalve mee akkoord dat de aanbevelingen 2, 5 en 14 niet worden overgenomen.

De heer Cardol maakt voorts van de gelegenheid gebruik om zijn diepe instemming uit te spreken over het punt van mevrouw Hoogendoorn (CU), los van de wijze waarop het kan worden vormgegeven en met welke prikkels. Het zou natuurlijk fantastisch zijn als op dat terrein vooruitgang kan worden geboekt.

De **voorzitter** constateert dat een aantal fracties in de eerste termijn heeft aangegeven dat alle punten uit het Rekenkamerrapport dienen te worden overgenomen. Begrijpt zij goed dat de beantwoording van gedeputeerde Loggen daar voor hen geen verandering in heeft gebracht?

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) moet een en ander terugkoppelen aan haar collega die normaliter onderhavig dossier behandelt. Voorts heeft zij nog een opmerking in de richting van mevrouw Hoogendoorn (CU). Het CDA is voorstander van innovaties, maar niet van kostprijsverhogingen van water.

De **voorzitter** stelt voor om de huidige voordracht met alle 14 aanbevelingen te handhaven en als zodanig door te leiden naar de PS-vergadering op 12 september a.s. De vervolgvraag luidt of het dan als bespreekstuk dient te worden geagendeerd.

De heer **Roosendaal** (VVD) merkt op dat de beantwoording van de gedeputeerde voor zijn fractie duidelijk was. De VVD volgt derhalve GS op dit punt.

De **voorzitter** constateert dan toch dat er enig verschil van inzicht is. Een aantal fracties meent dat alle aanbevelingen in de voordracht vermeld moeten blijven. Daarentegen zijn er ook een aantal fracties die GS volgen wat betreft het niet overnemen van de drie genoemde aanbevelingen. Op basis hiervan concludeert de voorzitter dat het sowieso wordt doorgeleid als een bespreekstuk, hetgeen door de Statenleden wordt beaamd.

Thans resteert nog de vraag op welke manier de voordracht wordt ingebracht. De voorzitter gaat over tot een telling middels handopsteking. Zij constateert dat vijf fracties instemmen met de voordracht waarin alle 14 aanbevelingen gehandhaafd blijven. Twee fracties stemmen in met de voordracht zoals voorgesteld door GS (zonder aanbevelingen 2, 5 en 14).

De heer **Mangal** (DENK) onthoudt zich voorlopig van stemming, aangezien hij eerst wil overleggen met zijn fractie.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) heeft in de eerste termijn reeds aangegeven dat het CDA kan leven met het uitzonderen van de drie genoemde aanbevelingen, aangezien de geest ervan wél wordt overgenomen.

De **voorzitter** ziet al een kleine verschuiving optreden. Zij maakt derhalve nog eenmaal een rondje langs de fracties en geeft tot slot het woord aan gedeputeerde Loggen.

Mevrouw **Hoogendoorn** (CU) merkt op dat zij het graag nog even kort wil overleggen met haar fractie.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor nader overleg.

Schorsing van 14.40 uur tot 14.53 uur

De **voorzitter** heropent de vergadering. Er moest duidelijkheid worden verkregen over hetgeen gebruikelijk is bij een niet-eenduidige opvatting vanuit de commissie. Het voorstel is om dan, zoals gebruikelijk, het advies van de Randstedelijke Rekenkamer over te nemen. Alle 14 aanbevelingen blijven derhalve staan in de voordracht, die op zijn beurt wordt doorgeleid naar PS. Het staat de Statenleden vervolgens vrij om daar een aantal amendementen op in te dienen, op basis waarvan bepaalde aanbevelingen wellicht alsnog kunnen worden afgevoerd.

Statenlid **Kostic** (PvdD) informeert of het mogelijk is om voor de PS-vergadering nog een reactie te krijgen op hetgeen GS nu voorstellen? De Partij voor de Dieren gaat verder mee met het Rekenkameradvies.

De **voorzitter** informeert welke reactie Statenlid Kostic (PvdD) exact voor ogen heeft.

Statenlid **Kostic** (PvdD) doelt op een reactie van de Rekenkamer op het voorstel en de motivatie van GS om de drie aanbevelingen te schrappen.

De **voorzitter** vraagt of Statenlid Kostic (PvdD) doelt op een reactie van de Randstedelijke Rekenkamer naar aanleiding van de behandeling in onderhavige commissievergadering.

Statenlid **Kostic** (PvdD) antwoordt bevestigend.

De **voorzitter** zal het verzoek van Statenlid Kostic (PvdD) doorgeleiden.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of zij het juist begrepen heeft dat de 14 aanbevelingen in de voordracht vermeld blijven. Ten aanzien van drie genoemde aanbevelingen hebben GS een standpunt ingenomen. GS kunnen weliswaar heel goed voor zichzelf het woord voeren, maar hiermee staan ze wel op achterstand. Er dient immers op een niet zo duale wijze met coalitiepartijen te worden overeengekomen dat PS daarop gaan amenderen. Mevrouw Jellema vindt het een heel bijzondere gang van zaken.

De **voorzitter** beaamt dat het een lastige opgave betreft.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) merkt op dat als gevolg van de vraag van mevrouw Jellema (PvdA) de onduidelijkheid voor haar reeds is weggenomen.

De heer **Mangal** (DENK) geeft aan dat dat zijn fractie het op sommige punten met GS eens is, maar op sommige punten niet. De heer Mangal weet echter niet hoe hij een en ander goed zou kunnen verwoorden in een motie en vraagt of de Griffie daar wellicht ideeën over heeft.

De **voorzitter** geeft graag het woord aan gedeputeerde Loggen voor een voorstel.

Gedeputeerde **Loggen** zal kijken of het past binnen de regels van het duale spel als GS bij de voordracht een memo voegen over de wijze waarop zij de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer lezen, opdat de Statenleden die kunnen betrekken bij hun beraadslagingen. Op die manier hoeven de Statenleden hun dualistische opvattingen daarover geen geweld aan te doen. Wellicht leidt dit tot een werkzame oplossing.

De **voorzitter** meent dat dit een prettig en werkbaar voorstel is. Omdat het van GS afkomstig is, heet het wellicht geen "amendement", maar het zou als voorstel tot aanpassing alsnog kunnen worden ingebracht. De voorzitter vraagt of de commissieleden ermee akkoord kunnen gaan dat het onderwerp op deze manier wordt doorgeleid naar de PS-vergadering en als bespreekstuk worden behandeld.

Mevrouw **Hoogendoorn** (CU) wil nog meegeven dat naast GS ook de oppositie betrokken mag worden.

De **voorzitter** meent dat dit voor zich spreekt, maar het is goed dat mevrouw Hoogendoorn het nogmaals benadrukt.

De voorzitter vat het voorstel als volgt samen. De voordracht, inclusief de 14 aanbevelingen, wordt ongewijzigd doorgeleid naar PS. Hieraan zal een memo van GS worden toegevoegd. Beide stukken worden besproken in de PS-vergadering op 13 september a.s. De commissieleden stemmen hiermee in.